

Olvasóink írják

Rovatunkban helyt adunk Olvasóink leveleinek, véleményének, híradásainak. Várjuk leveleiket postacímünkön: MCSE 1461 Budapest, Pf. 219.

Amikor 1991 decemberében útnak indítottuk levelezési rovatunkat, magunk sem hittük, hogy olvasóink levelei, tudósításai elegendő anyagot szolgáltatnak a rendszeres jelentkezéshez. Ma már ott tartunk, hogy jóval több levél érkezik, mint amit szűkös kereteink között közölni tudunk. Most a "komoly" témák mellett (tudósítás a szekszárdi csillagdáról, vélemény egy távcsőválasztási cikkünkről, egy újabb "ellen-könyvajánlat") rovatunk végén a csillagászat humorosabb oldalával is foglalkozunk — hiszen április van!

Olvasóink véleményét, kérdéseit, bírálatait, tudósításait továbbra is várjuk!

Újra működik Szekszárdon bemutató csillagvizsgáló

Tolna megye egyetlen bemutató csillagvizsgálója 1983-ban, egy rövid ideig tartó feleledés után, végleg bezárt. Az 1966-ban épült, 4 méteres kupolával ellátott épületbe most ismét beköltözik az élet. Balogh Jenő szekszárdi festőművész áldozatos munkája által újjászülött a csillagvizsgáló 150/1100-as reflektora. A TIT megyei szervezete — a fenntartó — pedig az épületet hozatta rendbe. A hivatalos megnyitó 1992. november 3-án volt. A kis csillagda a városközponthoz igen közel, a Kálváriahegy oldalában, az Alisca Hotel (a volt Turistaszálló) mellett található. Az elmúlt két évtizedben a város "ránőtt" erre a domboldalra is, ennek következtében a takartság és fényszennyezettség sajnos biztosítva van. Ennek ellenére a 15 cm-es távcsővel igen kellemes látványt nyújtanak még a Messier-objektumok is, a határfényesség pedig 13 magnitúdó körüli.

Az érdeklődők számára heti két alkalommal (szerdán és pénteken) van bemutatás. Úgy tűnik, amatőr-csillagászati megfigyelésekre is alkalmas a hely. Ez a körülmény pedig véleményem szerint az egyik nem elhanyagolható feltétele egy bemutató csillagvizsgáló folyamatos működtetésének. (Dömény Gábor)

Hogyan válasszunk távcsövet?

Az 1993/2-es Meteorban megjelent, a szerző által is hangsúlyozottan szubjektív hangvételű, *Hogyan válasszunk meg távcsövünket?* című írással kapcsolatban szeretnék megosztani néhány gondolatot az olvasókkal, távcsőhasználókkal. Jó, hogy ezzel a témával is foglalkozó cikkek jelennek meg, mert saját tapasztalatomból tudom (bemutatás a szegedi Csillagvizsgálóban), hogy a nagy többség nagyon keveset tud a távcsövekről, márpedig a Meteor durván ezres előfizetőtáborában is nyilván előfordul a "nagy többséghez" tartozó olvasó, akinek szüksége van arra, hogy a kezdőkkel is foglalkozzanak. Nem lenne jó őket elhanyagolni, hiszen az észlelőlistákat tanulmányozva a távcsőhasználó amatőrök számát a Meteor-előfizetők számának néhány százalékára tehetjük.

Más szempontból viszont néhány megállapítással nem tudok egyetérteni. Leginkább a refraktorok Newton-reflektorokkal szembeni jóval pozitívabb elbírálása szűrt szemet. Sajnos nagyobb (20 cm fölötti) átmérőjű refraktor nem volt szerencsém használni, ezért nem vagyok túl kompetens, de kisebb lencsés távcsövekkel többé-kevésbé rendszeresen észlelek (pl. Telemontor). Ha 45 fok horizont feletti magasság fölötti objektumot kell észlelni, előre rettegek a következményektől. A zenitprizmát pedig egy "ördögi" találmánynak tartom, habár tudom, hogy csak egy "kis" képzelőerő kell a térképek tükörfordításához. Mindezt persze változós szemmel mondom, azaz egy bolygó- vagy kettősészlelőhöz viszo-

nyitva sokkal inkább "térképfüggőként". Ami a Newtonok okulárforgását illeti, könnyen megoldható forgatható tubus építésével. A turbulenciák pedig főleg a hőmérsékleti egyensúly beálltáig lépnek föl. Mindenesetre változós szemmel a nagyobb átmérő jelentékeny előny a reflektorok számára.

A távcsőválasztásról még annyit szeretnék mondani, hogy aki "komoly" (azaz rendszeres) távcsőhasználóvá akar válni, annak igazából saját magának kell rájönni, hogy milyen távcső is jó számára. Az ilyen cikkek túl általánosan nyúlnak a kérdéshez, és szerintem egy amatőr érdeklődési köre időben nem állandó, folyamatosan fejlődik a tapasztalatokkal együtt.

Nincs kizárva, hogy túl szubjektív vagyok a fentiek tükrében, éppen ezért jó lenne más véleményeket is megismerni a Meteor oldalain. (Kiss László, Szeged)

A témára visszatérünk következő számunkban (a szerk.).

Csillagászatról nyolcadikosoknak

"Nem lehet elég korán elkezdeni" -- a csillagászatra is igaz a mondás. Sajnos a közoktatásban igen-igen kevés a becsülete tudományágunknak, ami az általános iskolában átadott csillagászati ismeretek mennyiségén és főleg minőségén is meglátszik. Csak egyetlen példa: a hatodikos földrajzkönyvben évek óta tartja magát az, hogy az Arktisz (az Északi-sarkvidék) az Arcturusról kapta a nevét!

Úgy látszik, tankönyvkiadásunk tartja magát az ilyen és ehhez hasonló, egyáltalán nem "haladó hagyományokhoz". 1992-ben a Móra Kiadó és a Fővárosi Pedagógiai Intézet örvendeztette meg a tanuló ifjúságot egy Magyarországot bemutató, korunk igényeinek megfelelően igényes küllemű albummal, mely a nyolcadik osztályos földrajz anyaghoz kapcsolódik. A hazánk tájait, városait, nevezetességeit bemutató színes album elején négy oldalnyi csillagászati ismeretanyag is he-

lyet kapott. Még szerencse, hogy csak ennyi.

Ezen a négy oldalon bőven találunk ellentmondások vagy teljesen felesleges információkat, pontatlanul szerkesztett ábrákat, térképeket, ellenben nem jutott hely egyetlen csillagászati fényképfelvételnek sem, pl. a Holdról, a bolygókról, ködökről, galaxisokról stb. Aránytalanul nagy tér, közel két teljes oldal jut a hazai csillagászati intézmények bemutatására (lehet, hogy csak ezekről volt képanyag?), ami egyébként fontos, de ilyen kis terjedelemben mégis jobb lenne az égbolttal és annak látnivalóival foglalkozni. (Itt "természetesen" pontatlanul szerepel az Uránia Bemutató Csillagvizsgáló megnyitási éve: 1949 helyett 1947 a helyes adat!)

Hazánk csillagos égboltját négy térkép mutatja be. Igen "örvendetes" dolgok derülnek ki ezekből: Magyarországról láthatók az olyan déli csillagképek is, mint az Antlia, a Phoenix, a Grus, a Caelum, sőt a "Mikroskopium" is. Ezek szerint hazánk a mediterrán égövben helyezkedik el... Legalább három új csillagképről szerezhettünk tudomást a térképek alapján: a Sarkcsillagról, a Fiastyúkról ("Pleiad") és az Északi Háromszögről (Triangulum). A "Hajófar" (Puppis) latin elnevezése a szerkesztők szerint "Tat", tehát nyilván magyar eredetű... Ezzel szemben nem szerepel a jelmagyarázatban olyan északi csillagkép, mint a Taurus vagy a Sagitta. Ezek után már igazán csak felesleges szörszálhasogatásnak tűnhet, ha hibául rójuk fel azt, hogy a Fiastyúk "csillagkép" mérete nagyobb, mint a Hyadoké, vagy hogy a csillagok fényességkülönbsége alig-alig érzékelhető. Ilyen térképekkel inkább elriasztani lehet a gyerekeket a csillagok égtől, semmint megszerettetni azt.

Az albumot a jelek szerint hosszabb időszakra tervezte a kiadó, mivel külön listában közli a '90-es évek legfontosabb, hazánkban is látható jelenségeit. Eltűnődhetünk

azon, hogy vajon miért szerepel itt az, hogy 1997. aug. 27-én a Jupiter 20 percig holdjai nélkül fog látszani. Ez a "különösen fontos" és "rendkívül látványos" jelenség legfeljebb a "vájtszemű" amatőrök számára érdekes...

Vajon mi lesz a '90-es évek legfontosabb jelensége? Még véletlenül sem az 1999. augusztus 11-i teljes napfogyatkozás, hanem az EXPO '96! 1996-ban két teljes holdfogyatkozás lesz, és a szerkesztők a táblázatban csupa nagybetűvel emelik ki, hogy "A KETTŐ KÖZÖTT EXPO"! Persze, kinek mi a fontos...

Hosszan sorolhatnánk még a Földrajzi album csillagászati részének hibáit, pontatlanságait, de mégsem tesszük, mert tartunk tőle, hogy a T. Olvasó nem hiszi el, hogy négy nyomtatott oldalon ilyen óriási tömegű következtelenség, pontatlanság, hozzá nem értésből származó hiba fordulhat elő. Aki valóban nem hiszi, járjon utána! (Mzs)

Andromeda kalandjai

Régóta vártuk egy igazi csillagászati folyóirat megjelenését. Kis ország vagyunk, természetesen az Andromeda előkészületeiről is sokan szereztek tudomást, jóval a januári szám megjelenése előtt. Ehhez kapcsolódik az alábbi történet. Egyik amatőrtársunk már a múlt év őszén buzgón keresgélte az Andromedát az újságárusoknál, természetesen sikertelenül. Egy alkalommal a szokásos "Tessék mondani, van Andromeda?" kérdésére az éltes újságáros hölgy így válaszolt: "Nézze csak meg fiatalember, talán ott lesz a szexlapok között!"

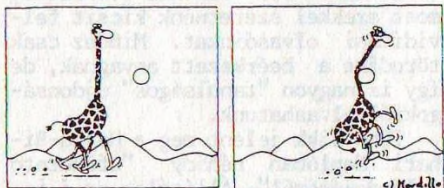
A végre-valahára útjára indult Andromedának sok-sok sikeres évfolyamot kívánunk — az ufológiai és paratudományos folyóiratok egyáltalán nem előkelő társaságában (bárki tanúsíthatja, hogy sajnos többnyire ott kap helyet az újságos-standokon!). Ez ellen nem tehetünk sokat, de az Andromedának mégis segíthetünk, ha minél többen előfizetünk rá! (Mzs)

Csillagászati sületlenségek

Februári számunkban rövid felhívást tettünk közzé, miszerint a csillagászati képtelenségeket tartalmazó újságcikkeket szeretnénk összegyűjteni. Azóta sok "remekmű" érkezett, most ezekkel szeretnénk kicsit felvidítani olvasóinkat. Mindez csak töredéke a beérkezett anyagnak, de így is nagyon "tanulságos" újdonságokról olvashatunk.

Több cikk jelent meg a Hajdú-Bihari Naplóban néhány "ufókutató felfedezéséről". Állítólag az ő információit elavultta tehetik a Naprendszerrel kialakított hagyományos képünket. "Szívós kutatómunkával sikerült tisztázni, hogy a negatív oldalakhoz tartozó lények mesterkedése miatt a szavak jelentése is összekeveredett. E szerint minden más idegen civilizáció azonos elnevezéseket használ a különböző csillagászati egységekre, csak mi nem. Tehát az elnevezések: Nap= Iras, Merkúr= Tejútrendszer, Vénusz= Orion, Föld= Család, Mars= Aszteroida, Jupiter= Nő, Szaturnusz= Skylab, Uránusz= Csillag, Neptunusz= Előcsillag, Plutó= Hercules." A Világegyetemről alkotott elképzelésük pedig az alábbiakban körvonalazható: "Három Iras-rendszer alkot egy Atlantiszt (!). Ezek egyike negatív, a másik pozitív, míg a harmadik, mint például a Család, semleges állapotot kell képviseljen, jelenleg ezért folyik a harc. Három Atlantisz ad ki egy Galaxist, ebből három egy Világot, három Világ egy Antivilágot és három Antivilág alkotja a Kolóniát. Ez a legfelsőbb szerveződés. Ehhez tartozik a Teremtés, az Erő és a Szőkék társadalma. Ez utóbbiak az abszolút jók. Feltételezhetően a Mindenhatónak is a Kolónia lehet az elnevezése. Visszatérve az Iras-rendszerekhez, mindegyikhez tartozik még 1000 bolygó és 475 millió 908 ezer csillag. Ez utóbbi két fogalomról még nem tudni pontosan, mit is takarnak, de feltehetően a holdak is ezek közé tartoznak." Ezen a siker-

telésen mi csak nevetni tudunk, de vajon hogyan vélekedik minderről egy átlagember, aki egy napilap egész oldalas cikkében élvezheti az ufológusok elméleteit.

Úgy látszik, Naprendszerünk a saját kedvenc célpontjává vált. Az 1992 QB1 kisbolygó például abba a megtisztelő helyzetbe került, hogy a tizedik nagybolygó elnevezéssel büszkélkedhet, sőt néhányan még a tízes számrendszert is összekapcsolták vele. Igazán szép karrier egy aszteroidiának... A Petőfi Népe 1992. szept. 18-i számában "üstökös formájú és gyenge fényerősségű égitest"-ként aposztrofálták, de a Természet Világát is megtréfálta ez a távoli objektum: "Idegen eredetű kozmikus testet fedeztek fel nemrég amerikai csillagászok a Plútó pályáján túl. Idegensége abban nyilvánul meg, hogy egy olyan üstökösről van szó, amely nem tartalmaz mérhető mennyiségű szénat. A kutatók azt feltételezik, hogy egy másik csillag körüli pályáról származik, ahonnan a Nap valamilyen okból magával ragadta."

Kisbolygókról ír a Reform 1993. február 18-i száma is, Világvége címmel. Elkészülhetünk a legrosszabbra, hiszen egy olyan égitest közeledik hozzánk, "aminek becsapódását 1998. március 23-ra várják, ha nem jön semmi közbe. Mégis igaz lehetett volna a jóslat kb. 2000-re, ha mindez 20 éve következett volna be, de ma már a technika olyan színvonalon áll, hogy a végítéletnek nyugodtan fittyet hányhatunk, hiszen jó ideje a csillagászok azon törnek a fejüket, hogy ezt a katasztrófát hogyan előzzék meg. Kétféle elgondolásnak adtak most

nyilvánosságot. Az egyik verzió az, hogy mielőtt Földünk légkörébe érne, rakétával szétrobbantják, az apróra hullott darabok pedig elégnének... A csillagászok először 1986-ban figyeltek fel a közeledő meteoritra, azóta 4 millió 800 ezer km-t tett meg, irányát megváltoztatva, azóta még jobban célba vette Földünket." A csillagászoknak a jelek szerint máris sikerült lefékezniük a settenkedő kisbolygó-aszteroidát, hiszen már csak kb. 80 km/órás sebességgel száguld felénk. Mostmár csak fel kell robbantani!

Csillagászati hírek c. rovatunkban megjelent Ütköző galaxisok c. híradás témája meglepő módon a napi sajtóban is felbukkant, ebből idézünk egy rövid részletet, csak az összehasonlítás végett: "A galaxis egy kemény magból, legalább két rendkívül fényes csillagalakzatból áll, és 200 fényévnnyire van a Földtől... Olyan szupernóva-gyárról van szó, amely minden hónapban új csillagot robbant ki magából."

A jelek szerint napjainkban igen sokan foglalkoznak csillagászzal, illetve azzal, amit annak hisznek. Eredetileg nem akartunk áltudományos lapokat is szemlélni, a Harmadik Szem "Jeleznek az új bolygók" c. cikkének azonban nem tudtunk ellenállni: "Amerikai tudósok két új égitestet fedeztek fel a Tejútrendszerben, melyek bolygóként viselkednek... Az égitestek konstellációjára olyan, hogy közös tömegközéppontban keringenek. Ezek periodikus időközönként jelzéseket bocsátanak ki... Az egyik fölülmúlja a Föld 2,8-szeresét, a másik a 3,4-szeresét. A kisebb bolygó a centrumot 92,2 nap alatt járja körbe, kb. fele olyan távolságra, mint a Nap a Földet... Az élet lehetőségei semmi esetre sem adóttak ezeken a bolygókon, mivel a pulzusok gamma sugarakat és röntgensugarakat tartalmaznak."

A szakértők egyébként zokon vesznek, hogy "Ma Magyarországon hivatalos szinten nem fogadják el tudományként az ufó kutatást, annak ellenére, hogy az országban 15 klub,

szervezet, szövetség foglalkozik az ufójelenségek megfigyelésével — hangzott el a II. magyar ufókongresszus ózdi sajtótájékoztatóján." Ez igaz, sőt, horgász klubból, étteremből vagy fodrászüzletből még ennél is több van, mégsem akarják magukat a horgászok, a pincérek vagy a fodrászok tudósoknak nevezni...

Olyan is akad, aki nem tartja magát tudósnak, csak egyszerűen "jól ismer" néhány égi jelenséget. "Egy pillanatig üstökösnek véltem, de annál lassabb volt, a repülőnél viszont gyorsabb. Azért tudom ilyen pontosan, mert szinte minden éjszakát a szabadban töltök. Ismerem a hulló csillagot, a meteort, megismerem a repülőgépet s a különböző rakéta- és fényjelzésekét. Ez a türemény egyikhez sem hasonlított."

Továbbra is várjuk a cikkeket és egyéb műveket a forrás (újság, dátum) feltüntetésével az alábbi címen: Kereszturi Ákos, 1023 Budapest, Komjádi B. u. 1.

Apróhirdetések

Legfeljebb 10 sorig díjtalanul közöljük tagjaink csillagászati apróhirdetéseit. Ennél hosszabb hirdetés díja soronként 50 Ft.

MEGVÉTELRE keresem a Föld és Ég 1966-os, 1969-es és 1973-1985 közötti évfolyamait, a Csillagászati évkönyv 1964-1966 közötti kötetait, valamint bármilyen magyar vagy an-

gol nyelvű csillagászati folyóiratot és kiadványt. Sárnecky Krisztián, 1132 Budapest, Kádár u. 9-11.

KÁROLY KÖRÜTI HÍREK. A Károly körüti Ofotért bizományi részénél 20 mm-es Celestron Erfle okulár kapható 5720 Ft-ért. Amennyire engedték megvizsgálni, szerintem még nem látott távcsövet. Ugyanitt kapható még néhány 91 cm hosszúságú fémhálós, rögzíthető exponálószinór. Az ára kicsit riasztó (1000 Ft), de ha belegondolunk, hogy egy életre szól, nem is tűnik olyan drágának. (Rózsa F.)

ELADÓ újszerű állapotban lévő 100/1000-es Newton-reflektor. Az állvány parallaktikus szerelésű, 2 db okulárral. Irányár: 20 ezer Ft. Varga Zoltán, 6500 Baja, Gyalog u. 13.

ELADÓ Változócsillag Atlasz másolatok (I-IV.), 40 Ft/db; színszűrőtárcsa Hold- és bolygóészlelésekehez, okulárra szerelhető. Farkas Ernő, 1161 Budapest, Csömöri út 81.

ELADÓ 1 db 25 mm H okulár (1500 Ft), 1 db 155 mm belső átmérőjű, 2 mm falvastagságú, 1 m hosszú duralumínium cső (500 Ft), 1 db 140 mm belső átmérőjű, 1,2 m hosszú vastagfalú PVC cső (500 Ft), 1 db Láng Miklós-féle NAD lemezjátszó állvánnyal. Ár megegyezés szerint. Ponikli Péter, 2624 Szokolya, Hunyadi u. 14.

ELADÓK az Astronomie und Raumfahrt 1982-88. közötti évfolyamai (300 Ft/évf.). Iskum József, 1041 Budapest, Rózsa u. 48.

VENNÉK 6 mm fókuszu orthoszkopikus vagy más típusú jó minőségű okulárt. Presits Péter, 1053 Budapest, Henszlmann u. 3.

ELADÓ egy 4 mm-es Zeiss orthoszkopikus okulár. Irányár: 3500 Ft. Csepre is érdekel. Pap Csaba, 8200 Veszprém, Őrögárok u. 2/b.

ÖT ÉV UTÁN ÚJRA!...

A Magyar Csillagászati Egyesület, a kiskunhalasi Rendezvény- és Programiroda, a MOL Rt. Kiskunhalasi Üzeme és a tíz éves Kecskeméti Planetárium 1993. augusztus 4-8. között rendezi meg a

Magyar AmatőrCsillagászok XVI. Országos Találkozóját.

A rendezvény színhelye Kiskunhalas, találkozónk részvételi díja **2500 Ft/fő** (a május 31-e után jelentkezők számára szervezési okokból **3500 Ft/fő**).

A találkozón minden hazai amatőrCsillagász, csillagászati szakkör, egyesület részvételére számítunk.

Jelentkezés legkésőbb **május 31-ig:**

Rendezvény- és Programiroda, 6400 Kiskunhalas, Bokányi D. u. 8.
(Telefon: (77)-22-350).

Kérjük, mielőbb jelentkezzenek a fenti címen, mivel a találkozót csak elegendő számú érdeklődő esetén tartjuk meg.

MEGISMÉTELT VERSENYFELHÍVÁS

A Természettudományi Társulat, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, a TIT Fejér Megyei Egyesülete, A Szabadművelődés Háza, a Fejér Megyei Művelődési Központ valamint Székesfehérvár Önkormányzata

Kulin György Csillagászati Feladatmegoldó Versenyt

rendez Székesfehérváron, 1993. július 2-4 között.

A versenyt kezdő és haladó kategóriában rendezzük meg csillagászati szakkörök részére. A versenybe nevezett szakköröket 4 fős csapat és a szakkörvezető képviseli. Egy szakkör több csapatal is nevezhet. A csapattagok egyéni munkáját is értékeljük, így olyanok jelentkezését is szívesen fogadjuk, akik nem szakköri tagok. A vetélkedő három fordulós, melyből az utolsó kettő – az elődöntő és a döntő – Székesfehérváron zajlik, július 2-4. között. Az első forduló feladatait, melyeket a jelentkezők március végéig megkapnak, otthoni munkával kell kidolgozni és beküldeni.

A versenyről részletesebb információt a Meteor múlt havi számának mellékleteként olvashattak, de szívesen adunk levélben az alábbi címen, ahol a jelentkezéseket is fogadjuk:

CSILLAGÁSZATI VETÉLKEDŐ

A Szabadművelődés Háza, 8000 Székesfehérvár, Fürdő sor 3.

TÁVCSŐTÜKRÖT CSATLÓSTÓL!

Új címen, megszokott minőségben vállalom Newton- ill. Cassegrain-rendszerekhez nagy fényerejű paraboloid főtükrök és hiperboloid segédtükrök tervezését, készítését, javítását. Pyrex anyag egyedi beszerzése megoldható!

Csatlós Géza – 1021 Budapest, Szerb A. u. 4. II/7.

DRACO

Dalos Endre 1976-ban alapított és 1987-ig megjelent amatőr csillagászati lapja, a DRACO ismét megjelenés előtt áll évente 2-4 alkalommal sok képpel és ábrával 12-24 oldalon!

Témái:

- * A csillagos ég
- * A légkör
- * A föld és a tenger

Várjuk a megfigyelők leírásait, cikkeit a felsorolt témákban. Előfizetése 4 számra 200 Ft az alábbi címen: **Dalos Endre – 7030 Paks, Építők u. 22.**

Az új sorozat első (sorrendben 48.) száma júliusban várható.

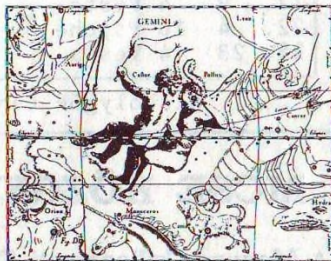
Megjelent a Kopernikusz Csillagászati Alapítvány első kiadványa, a Csillagászat az óvodában. A hézagpótló mű elsősorban gyakorló pedagógusok számára szolgál hasznos tanácsokkal, gyakorlati útmutatással -- egyben kiváló példát mutat arra, hogy a csillagászat oktatását nem lehet elég korán elkezdni.

A 40 oldalas kiadvány az MCSE-től is megrendelhető (1461 Bp., Pf. 219.), 110 Ft-ért, mely összeg a postaköltséget is magában foglalja.

A Kopernikusz Csillagászati Alapítvány nyitott, adományaival bárki csatlakozhat hozzá, aki támogatni kívánja a hazai csillagászati ismeretterjesztést. Az Alapítványnak nyújtott adományok az adóalapból leírhatók! Az Alapítvány számlaszáma: IBUSZ Bank Rt. (1114 Budapest, Bartók B. út 9.), 218-93098/716-00820. Az Alapítvány képviselője: Csaba György, 1026 Bp., Szilágyi Erzsébet fasor 45/a.

Csaba Györgyné:

*Csillagászat
az óvodában*

BUDAPEST, 1992.